

syn til Theatrets Drift. Det stiller sig saaledes, at Banken maa udele eller bortforpagte disse Bevillinger til dem, der kan betale bedst derfor; der tages altsaa kun finantstielle Hensyn. Det er altsaa Tilfældet, at Enhver kan spille, saasnart han har Penge til at kjøbe en Bevilling for, og hvis de ærede Medlemmer her oppe i Thinget eller andre Folk skulle have Øyst til at spekulere i Theaterdrift, staar det dem frit for, naar de blot have de fornødne Penge; det gjælder blot om, hvor mange Penge de Bedkommende raader over. Det maa tilføies, at der er en Skat paa en Theaterdirektør, nemlig den Afgift, som han betaler til den, der eier Bevillingen, men det er en stor Uretfærdighed. Altsaa de, der eie Bevillingen, drive ikke noget Theater, men gjøre den kun i Penge. Bevillingen er en Sum Penge, som stænktes af Ministeriet til den, der faar Bevillingen, og denne Sum Penge kan han indhøste ved at sælge eller udele den til Andre. Der er ikke givet kunstnerisk Garanti, ingen kunstnerisk, ingen moralsk Garanti, men blot det, at det er Folk, der faae saa og saa mange Penge forærede, saaledes som Forholdene ere her i Kjøbenhavn. Og saa af den Grund har jeg ment, at man ikke behøvede i og for sig at tage Hensyn til de nuværende Bevillingshavere. Jeg har derfor sagt, at denne Lovbestemmelse først skal træde i Kraft i 1892, sjsjøndt Bevillingerne udløbe 1898. Der er ikke givet de Herrer nogenstomhelst Forsikkring om, at der ikke inden den Tid skulde oprettes nye Theatre i Kjøbenhavn. Det vilde jo være meget let for Ministeriet at udfærdige nye Bevillinger. Der er heller ikke nogenstomde taget Hensyn til dem, der havde Bevilling, naar man vilde give Bevilling til en Anden. Da Hr. Watt skulde have Bevilling, spurgte man ikke Kasino, og da Hr. Brun skulde have Privilegium, spurgte man hverken Kasino eller Folketheatret. Ja, jeg har nok hørt, at sidste Gang, da der skulde gives Bevilling til Forestillinger i National, gif man den Vel at spørge en anden Bevillingshaver, men det har jo ogsaa vakt en pinlig Opsigt i Kjøbenhavn. Jeg skal imidlertid ikke komme nærmere ind derpaa uden særlig Foranledning, da der intet Officielt foreligger derom. Men i det Hele, hvorfor skulde Staten være Formynder over Borgernes Penge? Naar en rig Mand har Øyst til at drive Theater, veed jeg ikke, hvorfor Staten skulde forhindre ham deri. Hvorfor skal det ikke være Borgerne tilladt, naar de have Øyst dertil, at sætte Penge til paa det Foretagne, hvorfor skal det være Staten forbeholdt? Hvis en rig Mand havde

Øyst til at bygge et smukt Theater og oprette et literært Theater — det kan være ligesaa godt, som at en Mand bruger Hundredtusinder til Malerier og Statuer — hvorfor i al Verden skulde man saa ikke tillade det? Af disse Grunde er det, jeg mener, at man uden videre Garanti kan overlade Enhver, der vil, at drive et offentligt Theater i Kjøbenhavn, og indtil der er anført Grunde derimod, vil jeg fastholde det. § 3 er der en Bestemmelse om, at naar et dramatisk Arbeide i 3 paa hinanden følgende Aar ikke er bragt til offentlig Opførelse af den, hvem Forfatteren har overdraget ubelukkende Ret til Opførelse, skal det staa Forfatteren frit at overdrage Eneretten til en Anden. Det følger af det Foregaaende. Jeg har blot bestemt i Mod sætning til Loven om Eftertryk, at det skal være 3 paa hinanden følgende Aar. Jeg kan ikke begribe Andet, end at et Theater maa i 3 Aar kunne afgjøre om det vil henlægge et Stykke eller ikke. § 4 bestemmer, at den, der vil drive et offentligt Theater i Kjøbenhavn er forpligtet til at lønne en Censur. Bestemmelsen derom har jeg taget ud af de bestaaende Bevillinger. Bestemmelsen i § 5 om Fattigafgiften har jeg ligeledes taget af de nuværende Bevillinger. Jeg har ikke ment, at denne Afgift er en rimelig Skat, men jeg har ikke troet, at man kunde angribe alle Punkter paa een Gang. Dette er altsaa Lovforslaget, som jeg skal anbefale til Thingets Velvilie. Den ærede Kultusminister sagde nylig, at det gif ikke an for et lille Land at gaa i Spidsen for Reformer, men jeg haaber, at den ærede Minister vil indrømme, at det er overensstemmende med et lille Lands Værdighed og Udvikling, at det ikke kommer helt bag ud efter alle de civiliserede Lande, og saadanne Theaterforhold, som findes her, findes ikke noget andet Sted; alle andre Steder har man Theaterfrihed. Forholdene her passe kun paa eet Land, nemlig Molbolandet. Jeg kan godt tænke mig, at Molboerne kunde finde paa at indrette et Theater som Gjemme til Opbevaring af deres Nationallitteratur, saaledes at det iøvrigt ikke tillades Molboerne at komme i nogenstomhelst Berøring med deres Litteratur. Lovforslaget gaar altsaa ud paa, at danke Borgere maa have Lov til at se danke Stuepæl.

Justitsministeren (M e l l e m a n n):

Jeg veed nok, efter det Foredrag, vi have hørt, ligesom efter, hvad der er fremkommet i de offentlige Blade vedrørende dette Spørgsmaal, at Hovedsagen er det kgl. Theaters saakaldte Monopol, altsaa et Spørgsmaal,